

<sida1 >

Ottesång i Kengis kyrka på andra Böndagen 1858

Text. Psalmen 5:3. Gif akt på mitt rop min konung och min Gud: ty jag [[Jag](#)> [upprepning](#)] vill bedja inför Dig.

Konung David var ofta i andelig och lekamlig [[nöd](#)] [<sida2>](#) och därför måste han ropa till Herran. Men den som alldrig är i någon nöd, han behöfver icke ropa till Herran. När konung David skref sin femte Psalm, så var han i andelig nöd, emedan hans förra ogudaktiga lefverne hade fallit [<sida3>](#) tungt på hans Samvete, han beklagar mycket sitt eget och andras ogudaktiga väsende. Guds stränga rättfärdighet kom för hans ögon och han kände Lagens förbannelse i sitt hjerta. Uti denna andeliga nöd måste han ropa till Herran, men han tyckte att Herren [<sida4>](#) var vred på honom, och att Gud för sin stora vrede icke kunde bönhöra honom: därför säger han i dagens Text: Gif akt på mitt rop min konung och min Gud, ty Jag vill bedja inför Dig. — Vi måste nu först anmärka att en menniska som är i själa[-]nöd, känner [<sida5>](#) verkligen i sitt hjerta Guds vrede och Lagens förbannelse. Hon känner att det bär af till afgrunden, Hon känner, att allt hopp är ute. Men en sorglös menniska känner icke sin olycksalighet och därför behöfver han icke ropa till Herran: ty han [<sida6>](#) är icke i själa[-]nöd. Men David var ofta i själa[-]nöd, och därför måste han rop[[a](#).] David var i Samvets[-]qual, och därför måste bedja[.] David var stun[-]dom i förtviflan, och därför måste han utgjuta sitt hjerta infö[[r](#)] Herran: Nu säger nådatjufven. Hvad [<sida7>](#) angår det mig, om David har haft Samvets[-]qual; Hvad angår det mig om David har varit i förtviflan? Jag behöfver icke därför tvifla om min salighet: Utan jag tror, att jag skall blifva salig med mindre bråk och jämmer. Jaså. Du tror: Hvarifrån har du fått den Tron, kanske [<sida8>](#) Djefvulen har inbillat dig att du skall blifva salig, utan ånger[,] utan ruese[,] utan den sorg, som är efter Guds sinne. Det är just denna inbillning som gör dig så säker, att du alldrig behöfver frukta för döden och domen. När du har en död Tro i peruken, då kan [<sida9>](#) du vara säker om din salighet. Du kan på denna Tro lefva så ogudaktigt, som du vill. Du kan supa, s[[t](#)]jåla, hora[,] svärja och slåss; Du kan [[<kan>](#) [upprepning](#)] lefva i sus och dus, du kan förakta Guds ord och sakra[-]mentet. I stället för att höra[,] läsa och betrakta Guds [<sida10>](#) [[<Guds>](#) [upprepning](#)] ord om Sabbathen, kan du supa dig full och drykta[?] bort tiden med syndiga nöjen och tids[-]fördrif. Du kan slå dank[?] om söndagen, eller spela kort eller slå [<sida11>](#) boll om söndagen; allt detta gör ingenting till saligheten [<sida12>](#) [[<heten>](#) [upprepning](#)] så menar synda[-]trälen, Men det skadar icke heller emedan det efter Luthers Lära icke beror af gerningarne, utan af Tron, att blifva [<sida13>](#) salig. Ja af Tron allena. Men när har du kommit till Trona? Se vi på Davids lefverne, så finna vi, att han ingalunda kan anses för en christen därför, att han förde ett heligt lefverne; Ty hans lefverne [<sida14>](#) har icke varit så ostraffeligt, som

denna verdens dygdemönster fordra[r]. <sida15> David var av naturen utrustad med stora naturgåfvor, både till kropp och själ. Redan den tiden då han vallade fåren, visade han prof på kroppsstyrka och ett mod, som mången kunde kalla för öfverdåd. <sida16> hvarföre hans äldre Bröder förebrådde honom, när han kom till lägret och fick se Goliath. Hans bröder mente att han hade kommit till lägret af nyfikenhet eller för att skryta med sitt mod och sin vighet. Den högfärds synden <sida17> vill visserligen följa med mången af denna tidens ynglingar, att de vilja skryta med sin styrka och sitt mod; Men nu kan ingen bevisa Davids dumdrighet och öfverdåd ty David använde icke sin styrka i oträngdt mål. Han skröt icke med sin styrka, så som denna tidens ynglingar göra <sida18> af hvilka mången nu för tiden förarbetar sig, på skryt, och blir hålls[-]lös i medelåldern. Men David öfvade sin styrka i nödfall, och han var så undervisad af sina Föräldrar, att sätta all sin Tro och lit till Gud. När den oomskurne Filisteen försmädade lefvande Guds <sida19> här, då ville han våga[?] sitt lif för Guds ära; och uti allt detta [ett överstrykt tecken] kan Egenrättfärdighetens tjena[-]re icke finna någon[-]ting syndigt eller tadelvärdt. Ingalunda var David en sådan yngling som sprang efter konor eller vistades uti elakt sällskap ibland supbröder; ingalunda sjöng han horvisor eller <sida20> supvisor; Utan han sjöng [p]salmer, och lofva[de] sin Gud på stränga[-]spel. Uti allt detta kan verlden icke finna någon[-]ting, att <sida21> tadla. Och om David hade fortfarit, att lefva så dygdigt, och ärbart, som han lefde i sin ungdom, så skulle alla verdens dygde[-]mönster, hafva ansett honom för ett helgon. Men nu kom David i trång<sida22>mål, när han blifvit ryktbar för sin tapper[-]het och sitt mod. började den ogudaktige konung Saul, att förfölja honom. Han måste då fly ifrån hus och hem. Under denna flygt måste han taga sin tillflyckt till lögnen, för att frälsa sitt lif. Om David icke hade blifvit en chris<sida23>ten efteråt, nemligen en sådan christen som bestraffar verlden för synd. Så skulle verlden icke hafva sagt ett enda ord om Davids lögner. Och då dessa lögner äro af den beskaffenhet, att ingen sann christen, kan ursäkta dem, så måste David blifva en skott[-]tafla för verlden. Verl-<sida24> [den] kan icke bedöma en christen efter någonting annat, än hans lefverne, och om David hade låtit verlden fara i frid till Helvetet, så skulle verlden hafva kunnat förlåta David hans fel och brister. Men just derföre, att David blef en christen efter sitt svåra fall, just der<sida25>före måste verlden döma honom, för hans lögner, på samma sätt, som alla [ett överstrykt tecken] hans fiender dömde honom; ty säga de[,] var det en christen som for fram med lögner: och när Gammel[-]adam steg opp hos David, så att han hotade att utrota Nabals hus, då fick verlden ett nytt veck på honom. är det en <sida26> christen som hotar, att hämnas lidna oförrätter. Storsak i verlds Trälarnes egen mordlyst[-]nad; för dem är gammeladam loflig[,] ja till och med hederlig. För dem är det ingen synd, att supa[,] svärja, och slåss. Men för en christen är hvarje felsteg <sida27> en dödlig synd, som gifver verlden anledning att smäda[,] att döma, att gäckta[,] att nära det ande[-]liga hatet. icke underligt, att Davids fiender

kallade honom för en blodhund och kastade stenar efter honom, när han råkade i olycka. Vi kunna <sida28> icke taga [<verlden> överstrykt ord] David i försvar inför verlden, vi kunna icke öfver[-]skyla hans fel och brister; Det måste nu erkännas af alla att David var en stor syda[-]bock; när han gick till Bathseba, när han begick hor, när han ställde till <sida29> ett mord, när han for fram med lögner, när han hade gammel adam; och högfärds[-]anden steg opp hos honom att han lät räkna folket. Allt detta kan ingen sann Christen ursägta; Men nu kommer just den delen af Davids <sida30> lefnerne, som verlden kallar för svärmeri, kätteri, villfarelse och skrymteri[.] Davids ånger kan verlden icke begripa. Hans Samvets[-]qval, måste verlden anse med förakt, eller medömkan, eller också måste verlden kalla sådant för ett ohyggligt <sida31> Svärmeri. De lärdaste män ibland Hedningarne hafva påstått, att christendomen var ett ohyggligt svärmeri. Allt detta svärmeri <sida32> kunde ändå vara drägligt, om icke der[-]med vore förenad en odrägelig andelig högfärd, som uppen[-]barar sig uti dömande, ty dömandet kan verlden omöjligen tåla. David kan således få sukka, ehuru verlds[-]hopen säger, att de väckta sukka som kreatur. David kan få väta sitt nattläger med tårar, ehuru en sådan sorg, som är efter <sida33> Guds sinne, kallas för svärmeri och ett onödigt grubbel. Men kommer han och dansar i andelig glädje framför arken, då blir hans egen höga gemåls ära förnedrad inför verlden. Hon tycker att David har förnedrat sin kungl.[iga] värdighet, sitt kungl.[iga] majestät, då han ger sig att hoppa och dansa som ett Tok ibland den gemena hopen[.] Hvad var det alltså som Gud såg i David när han skickade <sida34> Profeten Samuel att smörja honom till konung öfver Israel? Hvad var det för godt i David, som behagade Herran? icke var det hans dygd och heliga vandel, som Gud såg i honom. Ty David var en stor syndare till och med inför verlden. Hvad var det för godt i David när Gud utvalde honom till konung öfver Israels folk. Jo det var någonting som var alldeles fördolt för verlden. Det var någonting, som icke en gång Profeten <sida35> Samuel kände; och detta goda i David bestod just deruti, att David hade en djup och alfvarllig ånger öfver sina felsteg. Detta kunde icke Samuel känna på förhand, att David skulle falla i grofva synder och laster, och att [han] derpå skulle känna en djup ånger öfver sina felsteg. Men just denna ånger och dessa Samvets[-]qval, och denna djupa <sida36> förtviflan, det är någonting, som är alldeles obegripligt för verlden; Verlden kan icke begripa att ånger, Samvets[-]qval, och förtviflan skulle höra till christendomens sanna väsende. Sannt är väl, att människan icke kan förtjena sin salighet genom Samvets[-]qval och förtviflan[.] Men vi se af Christi pinas Historia att Lärjungarne också måste falla <sida37> i förtviflan, innan de kunde få den Helige Ande. Den döda Tron måste bort ifrån Peruken. Ett falskt förlitande på Guds nåd, utan ånger och bättring, insöfver människan i säkerhet. En människa med en död Tro, har intet själa bekym[mer] och [hon kan] icke få någon lefvande Tro, innan den döda Tron alldeles faller bort. David hade också en död Tro, när han föll i synd, Om han också hade haft en lefvande Tro i ungdomen[,] så hade

denna Tro under medgången blifvit förvandlad till en död Tro. Och deruti består just djefvulens list, att han kan förvandla en lefvande Tro till en död Tro, om den Troende icke har ett vakande Samvete. Alltså <sida38> hade David ett sofvande Samvete, när han blef öfver[-]väldigad af hordoms djefvulen, och åt ett sådant fall skrattar verlden. Ty verlden anser icke horeriet för någon synd, bara det kan ske i löndom. David försökte också hålla sitt hordoms brott hemligt; men Gud ville, att det skulle varda uppenbart för hela verlden. <sida39> Och hade icke Profeten Nathan, på Guds befallning, kommit med sitt [<sk> överstrykta tecken] hundskall på den sofvande David, så hade David troligen somnat för Evigt. Men Gud ville att han skulle väckas opp ur syndasömnen. Och det vill han ännu, att alla sofvande syndare skola vakna upp af Syndasöm[-]nen, Men djefvulen har söft dem in i syn<sida40>da[-]sömnen så att de icke vackna [vakna] för än i evigheten der de måste vakna, men för sent; der de få höra både tjut och hundskall. David vaknade i Nåda[-]tiden af och genom det hundskall, hvar[-]med Profeten Nathan öfverföll honom: ty Davids Samvets sår hade icke alldeles helat; och när han nu <sida41> föll i Samvets[-]qual och förtviflan, då måste han ropa till Herran[.] Och då han icke fick svar genast, då måste han säga: Gif akt på mitt rop, min konung och min Gud, ty Jag vill be[-]dja inför Dig. Detta var Dagens Text. Men det är <sida42> klart, att ingen kan bedja så, utom den, som är i ver[-]kelig själa[-]nöd. Och i sådan själa[-]nöd, kan ingen annan vara, än den, som är verkligen väckt. Den sorg[-]lösa hopen behöfver icke ropa så som David: Min <sida43> Gud; Min Gud hvi hafver Du öfvergifvit mig. Ty den sorglösa hopen, känner sig alldrig vara öfvergifven af Gud. Emedan Djefvulen styrker dem i deras döda Tro, så kunna d[e] alldrig öfvergifvas[?] de kunna alldrig falla i förtvif[-]lan eller råka i någon själa nöd. <sida44> Men Lärjungarne voro verkligen i själa nöd, straxt efter Frälsarens död. De hade verkligen fallit i förtviflan, och detta var för dem alldeles nödvändigt, emedan deras hjertan just derigenom bereddes att emottaga nåden och en försmak af den eviga glädjen <sida45> på uppståndelsens dag. Frälsaren hade sagt dem förut: Det är nyttigt för Eder, att jag bortgår[,] ty om jag icke bortgår, så kommer icke hugsvalaren den helige Ande. Häraf finner man, att Frälsarens bortgång var allde[-]les nödvändig, Emedan Lärjungarne genom denna bort[-]gång måste beredas, att emottaga den Helige Ande. Men huru <sida46> bereddes nu deras hjertan att motta[-]ga den Hel.[ige] Ande[?] Jo[,] genom sorg, ängslan, Samvetsqual[,] förtviflan. Och denna sorg anses af verlden, som ett onödigt grubbel. Verlden kan icke begripa, att den sorg, som är efter Guds sinne verkar bättring till <sida47> Salighet, den man icke ångrar. Genom den andeliga sorgen blefvo Lärjungarne något lösryckta ifrån Verlden. De blefvo angelägna om Frällsning. När de föllo i förtviflan då först kände de sitt olycksaliga tillstånd. Då först kände de sig vara öfvergifna af Gud och menniskor. <sida48> således måste alltid en sorg som är efter Guds sinne föregå den lefvande Tron, ty Frälsaren säger: genom mycken bedröfvelse måste menniskan ingå i lifvet.

Hvar äro nu de bedröfvade, hvar äro de <sida49> botfärdige och ångerfulle? Hvar äro de, som ropa till Herran i sin andeliga nöd? Hvar äro de, som hungra och törsta efter rättfärdigheten? Hvar äro de sörjande lärjungarne, som gråta och jämra sig. När de känna sig vara öfvergifne af Frälsaren. <sida50> Hvar är Maria Magdalena, som gråter på Försonarens graf? De synes icke till. De hafva försvunnit. Turkar och Hedningar trampa nu på Frälsarens graf. Finns icke här någon af Christi <sida51> sörjande Lärjungar, som känner sig vara öfvergifna af Gud och menniskor[?] När han ser förödelsens styggelse utom sig, inom sig, sorg[,] vedermöda, elände <sida52> ensamhet och öfvergifvenhet, när Frälsaren ligger död och begrafven i Hans hjerta, för den stora otron, för ljumheten, för veldskärleken, för jordiska och lekamliga bekymmer. De få själar, som icke hafva lust att sitta, der de <sida53> bespottare sitta, måste känna inom sig, frestelser, anfäktningar, utom sig bespottelsen, förakt och hån af verlds[-]hopen, som begabbar den Törnekrönte Konungen, och göra narr af hans Lärjungar, när de tala om Guds dråpeliga verk. <sida54>

De få själar, som hafva öfvergifvit allt, och börjat följa Christum, måga veta att Gud hjälper dem, som på honom förtrösta[.] Om än David någon gång måste känna sig vara öfver[-]gifven af Gud, så ropar han dock till Herran <sida55> i sin själanöd och får svar från höjden, han blifver bönhörd, han blifver hugsvalad. Så skola de sörjande Lärjungarne få se den Up[p]ståndne Frälsaren, och blifva glade; de skola ock få den Helige <sida56> Ande och blifva hugsvalad[e.] De skola få kraft af höjden att Predika Evangelium allom kreaturen. och slutligen skola de glädjas och fröjdas i Gudi. Ty Chri<sida57>stus säger: I skolen gråta och jämra Eder, Men verlden skall glädja[s]. Men Eder sorg skall vändas i glädje och ingen skall taga eder glädje ifrån Eder[. Amen]

—
Original / Merikallios samling / Uleåborgs landsarkiv